

FINANSPOLICY

MED FÖRESKRIFTER FÖR MEDELSFÖRVALTNINGEN

Fastställd av kommunfullmäktige 1997-09-15

1 ALLMÄNT

1.1 Övergripande målsättningar för finansverksamheten

Kommunens finansverksamhet skall bedrivas på ett säkert och effektivt sätt.

Verksamheten skall bedrivas helt utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet alltid upprätthålls.

Medelsförvaltningen skall medverka till att kapitalanskaffning och kapitalanvändning i kommunen och dess företag blir effektiv och att kommunens räntenetto i ett långsiktigt perspektiv och med beaktande av säkerhetsaspekten, blir så bra som möjligt.

Inom ramen för kommunallagens bestämmelser och denna policy skall kommunens upplåning ske till lägsta kostnad och de egna medlen placeras med god avkastning.

I lag om kommunal redovisning finns bestämmelser om bokföring och rapportering av finansiella transaktioner och finansiell ställning.

1.2 Finanspolicyens syfte och omfattning

Finanspolicyen syftar till att i ett sammanhang lägga fast mål och riktlinjer för kommunen och de kommunala företagen inom följande områden:

- beslutanderätt, organisation och rapportering
- koncernsamordning av finansverksamheten
- likviditetsplanering
- upplåning och leasing
- placering
- utlåning
- försäkringsinstrument
- borgen och garantier

Policyen inkluderar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som fullmäktige enligt 8 kap 3 § Kommunallagen har att fastställa.

I det av fullmäktige fastställda reglementet för kommunstyrelsen finns ytterligare regler för styrelsens verksamhet och beslutanderätt. I reglementet fastläggs bl.a. styrelsens övergripande ansvar för kommunens och kommunkoncernens ekonomi samt dess ansvar för medelsförvaltningen. I reglementet preciseras också vilka grupper av ärenden som kommunfullmäktige delegerat till styrelsen.

Kommunstyrelsen fastställer ett attest- och utanordningsreglemente som utvisar vilka personer som har rätt att ingå och påteckna avtal m.m. för kommunens räkning.

I fullmäktiges årliga budgetbeslut fastläggs balansbudget, olika kompletterande riktlinjer, beloppsgränser etc. Dessa skall också beaktas i finansverksamheten.

2 FINANSFÖRVALTNINGENS ORGANISERING

2.1 Kommunen och de kommunala företagen

För att hantera koncernens ekonomi effektivt, skall kommunen på det sätt och inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, koordinera de finansiella frågorna för de enheter som ingår i kommunkoncernen.

Samordningen mellan kommunen och de kommunala företagen regleras i denna policy samt i avtal och/eller ägardirektiv.

I kommunkoncernen inbegrips i detta sammanhang de hel- och samägda företag där kommunen har ett rättsligt bestämmande inflytande. Företagen förtecknas i bilaga 1.

2.2 Ansvars- och befogenhetsfördelning

2.2.1 Övergripande

För den kommunala koncernen skall följande ansvars- och befogenhetsfördelning gälla inom den finansiella verksamheten.

Kommunfullmäktige	Beslutar om övergripande riktlinjer och policy för kommunen och de företag som anges i 2.1. Beslutar om ramar för upp- och utlåning samt övriga finansiella mål.
Kommunstyrelsen	Ansvarar för kommunens medelsförvaltning. Inom ramen för fullmäktiges delegation, beslutar styrelsen om upplåning. Placering av medel. Externförvaltning-suppdrag. Förvaltning av andra organisationers medel. Se i övrigt reglemente för styrelsen.
Finansförvaltningen	Finansförvaltningen(ekonomichefen) vid Hultsfreds kommun ansvarar under kommunstyrelsen för genomförandet av den finansiella verksamheten enligt 2.2.2 och 2.2.3 nedan.
De kommunala företagen	I kommunkoncernens företag skall respektive styrelse fastställa en finanspolicy som i tillämpliga delar skall baseras på denna policy och med särskilt beaktande av

ägardirektiv och avtal. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamhet och risker.

De kommunala förvaltningarna

Följer i sin verksamhet reglerna i den finansiella policyn.

I övrigt gäller vad som anges i fastställda reglementen och delegationsbeslut.

2.2.2 Finansförvaltningen

Finansförvaltningens uppgift är att

- ha det övergripande ansvaret för kommunkoncernens finansiella verksamhet
- bevaka utvecklingen i de finansiella marknaderna
- lämna erforderlig service i finansiella frågor till koncernens olika enheter
- ombesörja att kommunstyrelsen erhåller fastställda rapporter om den finansiella utvecklingen och ställningen.

En särskild grupp under ledning av kommunens ekonomichef skall utgöra samarbetsorgan för kommunens och företagens finansverksamhet. I gruppen skall ingå kommunchef och en representant från respektive kommunalt bolag enligt bilaga 1.

2.2.3 Internbanken

Finansförvaltningens skall via internbanksverksamheten ansvara för följande:

- Administration och samordning av koncernens betalningsströmmar genom koncernkonto.

Med undantag av Hultsfreds Bostäder AB

- Placera koncernens likviditet.
- Utföra koncernens upp- och utlåning.

2.3 Extern förvaltning av kommunens medel

I de fall extern förvaltning förekommer, skall avtal upprättas mellan kommunen/kommunkoncernen och den externa förvaltaren. Avtalet skall utformas så att den externa förvaltarens uppdrag inte tillåter denne att placera pengar i strid med finanspolicyn. I avsnitt 2.2 anges vem som beslutar om förvaltningsuppdrag.

2.4 Kommunens förvaltning av andra organisationers medel

Om kommunen handhar någon annan organisations medel skall förvaltningsavtal upprättas. Kommunen får inte åta sig förvaltningsuppdrag som innebär att risktagande etc. går utöver den policy som gäller för kommunens egen medelsförvaltning.

I avsnitt 2.2 anges vem som beslutar om förvaltningsuppdrag.

3 LIKVIDITETSPLANERING

För att nå en effektiv penninghantering skall en samordnad likviditetsplanering ske. För att denna ska bli så korrekt som möjligt, skall förvaltningarna och koncernföretagen upprätta egna likviditetsplaner och löpande rapportera större avvikelser i penningflödet. Finansförvaltningen sammanställer sedan dessa planer i en gemensam likviditetsplan för kommunkoncernen. Kommunstyrelsen har att besluta om riktlinjer för likviditetsplaneringen i kommunkoncernen.

Likviditetsplaneringen ska

- ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort och lång sikt,
- vara underlag för beslut om placering av likvida medel och upplåning.

Tillgängliga medel och avtalade kreditlöften ska hållas på en sådan nivå att en tillfredsställande betalningsberedskap erhålls. Kommunfullmäktige beslutar årligen om vilken ram som skall gälla för kreditlöften. Gäller i första hand repektive bolags ianspråkta del av kommunens checkkredit.

4 UPPLÅNING

4.1 Allmänt

Vid upplåning och skuldförvaltning ska sådana former väljas att krav på mycket låg risk tillgodoses och att - med beaktande av kravet på låg risk - lägsta möjliga finansieringskostnader eftersträvas.

I kommunens redovisningsreglemente definieras vad som skall anses vara kort- respektive långfristig upplåning.

Upplåningsåtgärd som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffär) får ej ske. Det sagda innebär dock inte något hinder mot genomförandet av s.k. förfinansieringsåtgärd. D.v.s. att vid en marknadsmässigt lämplig tidpunkt tidigarelägga upptagande av lån som inte omgående behövs för att finansiera en beslutad investering. Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjer för förfinansiering.

4.2 Kortfristig upplåning

Kommunen skall eftersträva att andelen formellt kortfristig upplåning inte blir för stor

4.3 Långfristig upplåning

I samband med beslut om årsbudget fattar kommunfullmäktige beslut om storleken av den långfristiga nyupplåning som skall gälla för budgetåret.

4.4 Finansieringsrisker

För att begränsa risken för att kommunkoncernen inte kan erhålla likvida medel i rätt tid gäller följande:

- En strävan ska vara att den återstående genomsnittliga löptiden för utestående lån ska vara minst 1,5 år.

4.5 Valutarisker

Kommunen skall inte ta några valutarisker vid nyupplåning. Sker nyupplåning i utländsk valuta skall risken försäkras bort omedelbart med användande av de instrument som anges i 4.9 nedan.

Befintliga lån i utländsk valuta skall kurssäkras eller lösas om valutakurserna blir tillräckligt gynnsamma. Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för sådana åtgärder.

4.6 Ränterisker

Med ränterisk avses risken för att en förändring av det allmänna ränteläget påverkar kommunens räntekostnader i negativ riktning.

För att begränsa ränterisken skall lånestocken utformas i enlighet med följande:

- En strävan ska vara att den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara minst 1 år och högst 3 år.
- Lånen ska spridas på olika räntebindningsperioder.
- Kommunen ska eftersträva att binda lånen till en fast ränta.
- Räntebindningstiden för enskilda lån får ej överstiga 10 år.

4.7 Motparter

Upplåning får ske genom

- Lån från företag ingående i kommunkoncernen.
- Kommuninvest i Sverige AB (publ).
- Europeiska Investerings Banken (EIB).
- Nordiska Investerings Banken (NIB).
- Svensk bank eller från svenska finansinstitut /försäkringsbolag.
- Utländsk bank om upplåning sker med tillämpning av svensk lag och svensk lånedokumentation.

4.8 Koncernfrågor

De kommunala bolagen skall i första hand utnyttja internbanken, men har det yttersta ansvaret för den egna finansieringen. Det innebär att bolagen alltid skall erbjuda internbanken möjlighet att offerera lån. Om extern finansiering - med beaktande även av långsiktiga effekter - är fördelaktigare för bolaget, har bolaget rätt att ta upp lån från annan långivare.

Långfristig upplåning för företagens räkning verkställs under förutsättning av att upplåningen ryms inom den av kommunfullmäktige beslutade låneramen för företagen.

4.9 Försäkringsinstrument

Finansförvaltningen kan ingå sedvanliga, på de svenska och internationella finansmarknaderna förekommande, avtal i syfte att minska och/eller sprida de med upplåningen eventuellt förekommande riskerna.

För närvarande är följande typer av försäkringsinstrument (eller kombinationer av dessa) tillåtna i syfte att begränsa valuta-och/eller ränterisk.

- Ränteooption
- Valutooption
- Valutatermin
- Röntetermin
- Valutaswap
- Rönteswap

Innan nya försäkringstyper får användas av finansförvaltningen skall kommunstyrelsen godkänna det.

Sälj- eller köpoptioner får ej utställas.

Instrumenten får enbart användas för att skydda en reell underliggande upplåning av motsvarande belopp och valuta. Motparten skall vara godkänd enligt bilaga 2.

4.10 Finansiell leasing

Finansiell leasing jämställs med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i denna policy.

5 PLACERING

5.1 Allmänt

Kravet på god säkerhet i kommunens medelsplacering, innebär att bl.a. kredit-, ränte- och likviditetsrisker skall undvikas eller minimeras.

Vid placering av kommunens medel ska därför sådana former väljas att kraven på mycket lågt risktagande tillgodoses och att - med beaktande av detta - bästa möjliga förräntning eftersträvas.

5.2 Likviditetsrisker

Likviditetsriskerna begränsas genom likviditetsplanering (avsnitt 3) och val av placeringsformer/värdepapper som vid var tidpunkt kan disponeras/säljas.

5.3 Kredit- och motpartsrisker

Tillåtna motparter och den maximala placeringen för dessa är reglerade i bilaga 3.

Förvärv och avyttring av värdepapper får ske genom svenska banker och av Finansinspektionen godkända fondkommissionärer samt av Kommuninvest i Sverige AB.

Placeringar i lån med efterställd betalning (förlagsbevis eller liknande) får ske. Motparten ska vara godkänd enligt bilaga 3.

5.4 Valutarisker

Kommunen skall inte ta några valutarisker vid placering av likviditeten. Endast placeringar i svensk valuta får förekomma.

5.5 Ränte- och kursrisker

Ränte- och kursriskerna begränsas genom iakttagande av följande restriktioner:

- Placering i aktier, andelar eller strukturerade lån (t.ex. aktieindexlån) får inte ske.
- Löptidsbegränsningar enl bilaga 3.

5.6 Särskilda riktlinjer för placeringar som avser långfristiga ändamål

Kommunfullmäktige kan fastställa att viss del av likviditeten skall användas för långfristiga ändamål (se avsnitt 3) och därför skall placeras enligt delvis annorlunda regler än vad som gäller för andra likvida medel enligt detta avsnitt.

När det gäller placering av pensionsmedel sker detta via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP). Hultsfreds kommun äger tillsammans med merparten av länets kommuner och landstiget KLP. Delägarnas fullmäktige har att via ombud godkänna villkoren för KLP.s riktlinjer för förvaltning av pensionsmedel.

5.7 Koncernfrågor

Alla nämnder samt bolagen i den kommunala koncernen skall ingå i koncernkontosystemet och får inte utan kommunstyrelsens tillstånd öppna andra konton.

5.8 Försäkringsinstrument

Finansförvaltningen kan ingå sedvanliga, på de svenska och internationella finansmarknaderna förekommande avtal, i syfte att minska och/eller sprida de med placeringen eventuellt förekommande riskerna.

För närvarande är följande typer av försäkringsinstrument (eller kombinationer av dessa) tillåtna i syfte att begränsa ränterisk.

- Räntheoption
- Räntetermin
- Ränteswap

Innan nya försäkringstyper får användas av finansförvaltningen skall kommunstyrelsen godkänna det.

Sälj- eller köpoptioner får ej utställas.

Instrumenten får endast användas för att skydda en reell underliggande placering av motsvarande belopp. Motparten skall vara godkänd enligt bilaga 2.

6 UTLÅNING

Långfristig utlåning får ske till kommunens majoritetsägda företag inom av kommunfullmäktige fastställd ram. Annan långfristig utlåning får ske endast efter kommunfullmäktiges särskilda beslut.

All utlåning från finansförvaltningen till de egna företagen skall i huvudsak ske enligt matchningsprincipen. Detta innebär att finansförvaltningen efter tillägg för en internbanksmarginal, skall tillämpa samma villkor för utlåningen som för den upplåning som sker.

7 BORGEN

Borgen ges normalt endast till företag ingående i kommunkoncernen.

Kommunal borgen kan lämnas för lån till investeringar i byggnader, anläggningar, maskiner, transportmedel och inventarier m.m.

Kommunen har en restriktiv inställning till borgen för lån till andra låntagare och ändamål. Borgen för lån till andra låntagare skall alltid föregås av kreditprövning.

När kommunfullmäktiges beslut, att medge kommunal borgen, har vunnit laga kraft, får underskrift av handlingar ske.

Kommunal borgen tecknas enligt kommunstyrelsens reglemente och särskilda beslut om firma-tecknare.

Kommunen har som borgensman intresse av att varje investering som finansierats med borgenslån är betryggande försäkrade. Därför ska alla borgensåtaganden avseende lån för investeringsändamål villkoras med ett förbehåll om att gäldenären skall hålla investeringen försäkrad under hela åtagandetiden. I vissa fall kan borgensåtagande förutsätta att andra typer av säkerhet lämnas eller att kommunen genom avtal skaffar kontroll över gäldenärens övriga säkerheter (t.ex. pantbrev i egendomen).

Att gå i borgen innebär ett risktagande. Dessutom innebär åtagandet ökade administrativa kostnader av olika slag. Kommunfullmäktige fastställer därför årligen om en särskild avgift för att teckna borgen skall utgå eller ej.

8 RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING

8.1 Intern kontroll

Med intern kontroll avses i detta fall administration av löpande finansierings- respektive placeringsavslut inklusive handhavande av aktuell dokumentation, varvid kontrollfunktionen är viktig.

Andra uppgifter är att upprätta och fortlöpande revidera förfallolistor och bokföra aktuella affärer.

För att åstadkomma god säkerhet och effektiva rutiner i finansarbetet krävs att handläggare- respektive internkontrollfunktionerna hålls åtskilda.

För Hultsfreds kommunkoncern utför redovisningsavdelningen inom ekonomikontoret internkontroll. Alla avier och avräkningsnotor avseende finansdispositioner skickas direkt till redovisningsavdelningen och postöppnas först där. Banker och andra finansinstitut skall underrättas om att inga undantag från denna regel får förekomma.

Alla affärsavslut/beslut skall omedelbart dokumenteras och överlämnas till redovisningsavdelningen.

Vidare åläggs ansvarig tjänsteman vid internkontrollfunktionen en rapporteringsskyldighet direkt till kommunstyrelsens ordförande och kommunens revisorer om misstanke om oegentligheter i finansverksamheten skulle uppkomma.

Värdepapper skall förvaras i depå hos bank eller fondkommissionär eller i eget säkert förvar.

8.2 Rapportering till kommunstyrelsen

För att ge kommunens ledning kontinuerlig information som rör medelsförvaltningens utveckling, skall ett väl fungerande rapportsystem finnas. Rapportering av finansverksamheten sker månatligen eller oftare om kommunstyrelsen så beslutar. Rapporteringen skall minst innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 4.

Rapporteringen skall omfatta hela koncernen. Företagen skall på det sätt som anges i avtal, ägardirektiv eller eljest beslutas av kommunstyrelsen, rapportera sin finansiella situation till kommunens ekonomikontor.

9 ÖVERGÅNGSREGLER

9.1 Tidigare föreskrifter upphör

Samtliga tidigare antagna föreskrifter om medelsförvaltningen eller annat område som behandlas i denna policy upphävs.

9.2 Övergångsbestämmelser

Fullmäktigebeslut som avser borgensåtagande, upplåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge det tidigare åtagandet kvarstår.

Om kommunens låne- eller placeringsportfölj behöver förändras till följd av denna policy, gäller att förändringen skall genomföras så snart det kan ske, dock senast sex månader efter beslutsdagen.

BILAGEFÖRTECKNING

Bilagor till finanspolicy

- 1 Förteckning över företag som i detta sammanhang skall anses ingå i kommunkoncernen och därför omfattas av finanspolicyen.
- 2 Godkända motparter i termins- och swapaffärer
- 3 Riktlinjer för placering. Motparter, beloppsgränser och löptidsbegränsningar.
- 4 Riktlinjer för rapportering till kommunstyrelsen.

Bilaga 1

Förteckning över företag som ingår i den "finansiella kommunkoncernen"

Hultsfreds Bostäder AB

Hultsfreds Kommunala Industri AB

Hultsfred-Vimmerby Flygplats AB

Bilaga 2

Godkända motparter i termins- och swapaffärer

Försäkringsinstrument

Löptid

Motpart

1 år eller längre

AAA/Aaa

(Inkl s.k. split rating AAA/Aa1 eller AA+/Aaa)

AA+/Aa/Aa1/Aa2

AA-/Aa3

Sv. motparter enl. nedan

Upp till 365 dagar

A-1/P-1

Sv. motparter enl. nedan

Internationella motparter med lägre rating än AA-/Aa3 accepteras ej. Följande svenska motparter accepteras dock.

Sparbanken Sverige AB
Svenska Handelsbanken
Nordbanken
SE-banken

Bilaga 3

Riktlinjer för placering. Motparter, beloppsgränser och löptidsbegränsningar.

Tillåtna placeringar inklusive maximala löptider och andelar av den totala placeringsportföljen

	<u>Löptid</u>	<u>Andel</u>
A. Placeringar för vilka svenska staten, svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar	obegr.	obegr.
B. Placeringar i värdepapper utställda av följande institut: SBAB, Stadshypotek, Spintab, SE Bolån, Handelsbankens Hypotek och Nordbanken Kredit.	1 år	högst 20 %
Dock med begränsningen att placering i enskilt institut inte får överstiga 10% av den totala placeringsportföljen.		
C. Placeringar i värdepapper utställda av svenska banker och kreditmarknadsbolag	1 år	högst 50 %
D. Majoritetsägda företag	1 år	obegr.

Utöver vad som ovan stadgats kan medel utan begränsning placeras på konto hos svensk bank, under förutsättning att uppsägning ej krävs. För övrig placering på konto hos svensk bank gäller vad som stadgas under punkt C. ovan.

Placeringar i lån med efterställd betalning får ske i svenska banker och deras helägda dotterbolag vilka enbart finansierar kommuner och kommunala bolag ex.vis Nordbanken Kommunlån AB.

Bilaga 4

Riktlinjer för rapportering till kommunstyrelsen

Den periodiska rapporteringen till kommunstyrelsen sker varje månad eller vid annan tidpunkt som styrelsen beslutar. Rapporteringen skall ha följande innehåll:

- aktuell likviditetssituation
- låneportföljens sammansättning avseende volym, instrument, ränta och löptid
- låneportföljens genomsnittliga löptid och ränta
- utestående placerade medel med fördelning per placering och löptid
- placeringsportföljens genomsnittliga löptid och avkastning
- utestående valutaexponering
- uppföljning av finansieringsanalysen (årsvis)
- uppföljning av räntenetto
- samtliga fattade delegationsbeslut
- samtliga borgensåtaganden, fördelat på beslutade och utnyttjade volymer
- beslutad ej verkställd upplåning

Rapporteringen skall avse hela koncernen.

Ekonomi/finanschefen skall därtill lämna kommentarer till de redovisade nyckeltalen och i övrigt redovisa annan väsentliga information om verksamheten.